

Afdeling: Sundhedsplanlægning
Journal nr.: 23/30630
Dato: 23. april 2024

Udarbejdet af:
E-mail: Morten.Jakobsen@rsyd.dk
Telefon: 2157 0529

Udtalelse fra regionsrådet i Region Syddanmark vedr. beretning nr. 13/2023 om overholdelse af maksimale ventetider for kræftpatienter

Regionsrådet skal hermed kvittere for muligheden for at afgive udtalelse til Statsrevisorernes beretning nr. 13/2023 om overholdelse af de maksimale ventetider for kræftpatienter.

Regionsrådet noterer sig at Statsrevisorerne skarpt påtaler, at regionerne og Indenrigs- og Sundhedsministeriet ikke har sikret, at alle kræftpatienter starter i behandling i overensstemmelse med reglerne om maksimale ventetider.

Regionsrådet tager desuden til efterretning, at Statsrevisorerne finder det kritisabelt, at regionerne i stort omfang ikke tilbyder kræftpatienterne behandling et andet sted, når regionerne ikke kan overholde patienternes ret til at starte i behandling inden for den maksimale ventetid.

Regionsrådet lægger stor vægt på at kræftpatienter skal tilbydes hurtig udredning og behandling, og der skal ikke herske tvivl om, at det er afgørende, at rettighederne i tilknytning til de maksimale ventetider, herunder den aktive handlepligt, bliver honoreret og behørigt dokumenteret. Regionsrådet vil gerne beklage, hvor dette ikke sket, og der er, jf. nedenstående, taget en række initiativer, der bl.a. skal styrke dokumentation af den aktive handlepligt.

Regionsrådet kan konstatere, at Rigsrevisionens konklusioner om manglende overholdelse af patientrettighederne primært er baseret på en stikprøve på landsplan på 380 patientjournaler, og hvor der anvendes en statistisk ekstrapolering til at anslå antallet af overskridelser i en population. Det må derfor noteres, at der ikke er tale om, at man har fastslået af patientrettighederne ikke er overholdt for mellem 3.100-6.400 konkret identificerede patienter.

Region Syddanmark har – som udløber af Århus-sagen i 2023 og i dialog med Sundhedsstyrelsen omkring Indenrigs- og Sundhedsministerens ”genopretningsplan på kræftområdet” i 2023 taget en række initiativer, der har til formål styrke fokus på regeloverholdelse, dokumentation og overvågning af de maksimale ventetider.

- Der er udarbejdet en ny regional retningslinje for overholdelse af de maksimale ventetider, som bl.a. har haft som formål fuldt ud at afspejle bl.a. de fortolkninger/klarificeringer af den aktive handlepligt, som dialogen mellem Sundhedsstyrelsen og regionerne i foråret 2023 tilvejebragte.
- Der er udarbejdet nye patientbreve med information om rettighederne tilknyttet de maksimale ventetider.

- Der etableres en styrket patientvejledning vedr. de maksimale ventetider, som bygges oven på regionens eksisterende patientvejlederordning.
- Der er indført obligatorisk registrering af de hidtidige frivillige forløbsmarkører for maksimale ventetider og der er implementeret et hjælperedskab i regionens elektroniske patientjournal – EPJ Syd, som skal understøtte afdelingerne i deres dokumentationspligt, herunder at den aktive handlepligt dokumenteres og udføres korrekt.

De nye registreringer og funktionaliteten i EPJ Syd skal anvendes som datagrundlag i et nyt regionalt monitoreringssystem af de maksimale ventetider, der også skal indgå i den nye nationale indberetning og overvågning af de maksimale ventetider. Resultaterne fra dette nye system viser at bekendtgørelsen i 1. kvartal 2024 har været overholdt i 99,8 pct. af patientforløbene.

Regionsrådet noterer sig også, at det i foråret 2023 stod klart, at der har været en uklarhed om forståelsen af fortolkningen af den aktive handlepligt, dvs. hvad patienten skal tilbydes i det tilfælde, hvor sygehuset på grund af kapacitet ikke kan overholde de fastsatte tidsfrister til opstart på udredning/behandling.

Der pågik i foråret 2023 derfor en proces mellem regioner og Sundhedsstyrelsen med afklaring af fortolkning af denne handlepligt, som også har medført at Sundhedsstyrelsen har foretaget en opdatering af den nationale vejledning til lovgivningen, som bl.a. skal tydeliggøre hvordan handlepligten skal forstås. Denne vejledning er færdiggjort og offentliggjort den 11. april 2024. Det længerevarende forløb med opdatering af denne vejledning synes at være med til at understrege kompleksiteten.

Regionsrådet lægger vægt på, at understøtte rammevilkårene på regionens sygehuse, herunder med initiativer, der kan bidrage til at styrke kapaciteten, og som kan dermed kan bidrage til at de lovfæstede patientrettigheder kan efterleves. I en situation med mangel på specialiseret sundhedspersonale, kan kapaciteten på nogle kræftområder periodevist være udfordret.

På baggrund af de midler, som regionerne i 2024 er blevet tilført til en ekstraordinær indsats på kræftområdet, har regionsrådet derfor afsat midler til forskellige initiativer, der skal bidrage til styrke kapaciteten på kræftområdet.

Det drejer sig blandt andet om midler til ekstra uddannelsesforløb inden for radiologi og patologi, som indgår i diagnostik af næsten alle kræftforløb. Derudover er der afsat midler til afprøvning af honoreringsmodeller for ekstraarbejde på relevante afdelinger samt indføring af kunstig intelligens i screeningsprogrammet for brystkræft. Endelig har regionsrådet tilført ekstra midler til indkøb af medicoteknisk apparatur, hvor fokus er på udstyr, der kan have et arbejdskraftsbesparende sigte, og dermed frigøre kapacitet.

Med ovenstående betoning af, at patientrettighederne skal sikres efterlevet, vil regionsrådet samtidig gerne benytte lejligheden til at rejse en opmærksomhed på hvad der opleves at være et tiltagende komplekst regelsæt med en tilknyttet øget registreringsbyrde for sygehusene. Personalet skal være i stand at kunne navigere i parallelle regler vedr. maksimale ventetider, forløbstider i kræftpakker og udredningsret, hvilket kan tage tid fra det kliniske arbejde, og øger risikoen for at der over tid kan opstå misforståelser/fejltolkninger.

Der ligger med andre ord en stor opgave i at uddanne/vedligeholde kendskab til regelsættene.

I en balanceret respekt for patientrettighederne kunne det derfor overvejes om der er behov for at igangsætte et mere gennemgribende "serviceeftersyn" af området.